



Държавна помощ: Комисията приема Временна рамка при кризи в подкрепа на икономиката в контекста на нашествието на Русия в Украйна

Брюксел, 23 март 2022 г.

Европейската комисия днес прие Временна рамка при кризи, която ще позволи на държавите членки да използват гъвкавостта, предвидена в правилата за държавна помощ, за да подпомогнат икономиката в контекста на руското нашествие в Украйна.

Изпълнителният заместник-председател на Комисията Маргрете **Вестергер**, която отговаря за политиката в областта на конкуренцията, заяви: *В този критичен момент Европейският съюз продължава да стои редом с Украйна и украинския народ. Трябва да се противопоставим на това жестоко нашествие, тъй като е застрашена и нашата свобода.*

Санкциите, приети от ЕС и неговите международни партньори, засегнаха сериозно руската икономика.

Тези санкции имат отрицателно въздействие и върху европейската икономика, като това ще продължава да е така през идните месеци. Трябва да действаме, за да смекчим икономическото въздействие на тази война и да подкрепим тежко засегнатите дружества и сектори. Трябва също така да действаме координирано.

С оглед на това Комисията ще даде възможност на държавите членки да използват гъвкавостта, предвидена в правилата за държавна помощ, за да се справят с тази безпрецедентна ситуация, като същевременно ще се защитят равните условия на конкуренция в рамките на единния пазар.

Временната рамка при кризи допълва съществуващия инструментариум за държавна помощ с много други възможности, които вече са на разположение на държавите членки, като например мерки за предоставяне на обезщетения на дружествата за щети, причинени пряко от извънредни обстоятелства, и мерки, очертани в съобщенията на Комисията относно промените в енергийния пазар.

Новата рамка ще даде възможност на държавите членки: i) да предоставят ограничена по размер помощ на дружества, засегнати от настоящата криза или от свързаните с нея санкции и ответни санкции; ii) да гарантират, че предприятията продължават да разполагат с достатъчно ликвидност; и iii) да компенсират дружествата за допълнителните разходи, направени поради изключително високите цени на природния газ и електроенергията.

Тези видове мерки ще бъдат достъпни и за дружества, които отговарят на критериите за предприятия в затруднено положение, тъй като поради настоящите обстоятелства те могат да изпитват остра нужда от ликвидност след отминаващата пандемия от коронавирус. Контролираните от Русия субекти, които са обект на санкциите, ще бъдат изключени от приложното поле на тези мерки.

Ето един пример за това: ако държавите членки искат да сведат до минимум въздействието на рязкото увеличение на разходите за производствени ресурси, те могат незабавно да въведат схеми за отпускане на помощ в размер до 400 000 евро на дружество, засегнато от кризата. Комисията е готова да работи с държавите членки незабавно, за да се намерят работещи решения, с които да се защити тази важна част от нашата икономика, като се използва пълната гъвкавост съгласно правилата за държавна помощ.

За да се запазят равните условия на конкуренция в рамките на единния пазар, новата временна рамка при кризи включва редица предпазни мерки. Държавите членки се приканват също така да включат изисквания за устойчивост при отпускането на помощ за допълнителните разходи за енергия, свързани с високите цени на природния газ и електроенергията.

Комисията ще продължи да следи ситуацията и да предоставя необходимата подкрепа на правителствата и гражданите.

Контекст

Временната рамка за мерки за държавна помощ при кризи в подкрепа на икономиката след агресията на Русия срещу Украйна, основаваща се на член 107, параграф 3, буква б) от Договора за функционирането на Европейския съюз („ДФЕС“), отчита, че икономиката на ЕС изпитва сериозно затруднение. За да се коригира това положение, във Временната рамка при кризи се предвиждат три вида помощ:

- **Помощ с ограничен размер:** Държавите членки ще могат да въведат схеми за отпускане на максимум 35 000 евро на засегнати от кризата дружества, които осъществяват дейност в секторите селско стопанство, рибарство и аквакултури, и максимум 400 000 евро на засегнато от кризата дружество, осъществяващо дейност в някой от останалите сектори. Не е необходимо тази помощ да бъде свързана с повишаване на цените на енергията, тъй като кризата и ограничителните мерки срещу Русия засягат икономиката по множество начини, включително чрез физическо прекъсване на веригата на доставки. Тази подкрепа може да се предоставя под всякаква форма, включително преки безвъзмездни средства.
- **Помощ за осигуряване на ликвидност под формата на държавни гаранции и субсидирани заеми:** Държавите членки ще могат да предоставят: i) субсидирани държавни гаранции, за да гарантират, че банките продължават да отпускат заеми на всички дружества, засегнати от настоящата криза; и ii) държавни и частни заеми със субсидирани лихвени проценти.
 - Държавите членки могат да предоставят държавни гаранции или да създадат гаранционни схеми в подкрепа на банкови заеми, взети от дружествата. Те ще имат субсидирани премии, с намаляване на прогнозния пазарен лихвен процент за годишните премии за нови заеми за малки и средни предприятия („МСП“) и за предприятия, различни от МСП.
 - Държавите членки могат да предоставят публични и частни заеми на дружества със субсидирани лихвени проценти. Тези заеми трябва да бъдат отпуснати при лихвен процент, който е поне равен на безрисковата базова ставка, плюс специфична премия за кредитен риск, приложима съответно за МСП и за предприятия, различни от МСП.

И за двата вида подкрепа съществуват ограничения по отношение на максималния размер на заема, които се основават на оперативните нужди на дружеството, като се вземат предвид неговият оборот, разходите за енергия или конкретните нужди от ликвидност. Заемите може да се отнасят както за инвестициите, така и за нуждите от оборотен капитал.

- **Помощ за компенсиране на високите цени на енергията:** държавите членки ще могат частично да компенсират дружествата, по-специално интензивните потребители на енергия, за допълнителните разходи, дължащи се на извънредното увеличение на цените на природния газ и електроенергията. Тази подкрепа може да се предоставя под всякаква форма, включително преки безвъзмездни средства. Общият размер на помощта за бенефициер не може да надвишава 30 % от допустимите разходи, като тя не може да надхвърля 2 милиона евро във всеки един момент. Когато дружеството понесе оперативни загуби, може да е необходима допълнителна помощ, за да се гарантира продължаването на дадена стопанска дейност. За тази цел държавите членки могат да предоставят помощ, надвишаваща тези прагове, в размер до 25 милиона евро за енергоемките потребители и до 50 милиона евро за дружества, осъществяващи дейност в конкретни сектори, като например производството на алуминий и други метали, стъклени влакна, целулоза, торове или водород, както и много основни химични вещества.

Временната рамка при кризи ще спомогне подкрепата да бъде насочена към икономиката, като същевременно ще ограничи отрицателните последици за равните условия на конкуренция в рамките на единния пазар.

Поради това Временната рамка при кризи съдържа редица предпазни мерки:

- **Пропорционална методика:** трябва да има връзка между размера на помощта, която може да бъде отпусната на предприятията, и мащаба на тяхната икономическа дейност и степента, в която са изложени на икономическите последици от кризата, като се вземат предвид техният оборот и разходите им за енергия;
- **Условия за допустимост:** дефиницията за енергоемки потребители се определя чрез позоваване на член 17, параграф 1, буква а) от [Директивата за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията](#), т.е. това са предприятия, за които закупуването на енергийни продукти възлиза на най-малко 3 % от производствената стойност;
- **Изисквания за устойчивост:** държавите членки се приканват да обмислят по недискриминационен начин въвеждането на изисквания, свързани с опазването на околната среда или сигурността на доставките, когато отпускат помощ за допълнителни

разходи, дължащи се на изключително високите цени на природния газ и електроенергията. Следователно помощта следва да помогне на предприятията да се справят с настоящата криза, като същевременно положи основите за устойчиво възстановяване.

Временната рамка при кризи ще бъде в сила до 31 декември 2022 г. С цел гарантиране на правна сигурност Комисията ще прецени преди тази дата дали е нужно действието на Рамката да бъде удължено. Освен това през периода на прилагане Комисията ще наблюдава съдържанието и обхвата на рамката в светлината на развитието на събитията по отношение на енергийните пазари, другите пазари на производствени ресурси и общото икономическо положение.

С приетата днес Временна рамка при кризи се допълват многобройните възможности, с които държавите членки разполагат, за да разработят мерки в съответствие с действащите правила на ЕС за държавната помощ. Така например правилата на ЕС за държавната помощ предоставят на държавите членки възможност да помагат на предприятията да се справят с недостига на ликвидност и на тези, нуждаещи се от спешна помощ, за да оцелеят. Освен това член 107, параграф 2, буква б) от ДФЕС дава възможност на държавите членки да компенсират дружествата за щети, причинени пряко от извънредно събитие, като например щетите, причинени от настоящата криза.

В миналото Комисията прие [Временна рамка](#) през 2008 г. в отговор на световната финансова криза.

На [19 март 2020 г.](#) Комисията прие Временна рамка в условията на пандемията от коронавирус. Временната рамка в условията на пандемията от коронавирус бе изменена на [3 април](#), [8 май](#), [29 юни](#), [13 октомври](#) 2020 г., [28 януари](#) и [18 ноември](#) 2021 г.

За повече информация

[Съобщение на Комисията „Временна рамка за мерки за държавна помощ при кризи в подкрепа на икономиката след агресията на Русия срещу Украйна“](#)

STATEMENT/22/1949

Лица за контакти с медиите:

[Daniel FERRIE](#) (+32 2 298 65 00)

[Nina FERREIRA](#) (+32 2 299 81 63)

[Maria TSONI](#) (+32 2 299 05 26)

Въпроси на граждани: [Europe Direct](#) на телефон [00 800 67 89 10 11](#) или на електронния адрес [на информационната служба](#)